

Obsah

Předmluva	9
ÚVOD	12
Dnešní mateřská škola potřebuje novou orientaci	12
1. DÍTĚ V RODINĚ	15
1.1 MANŽELSTVÍ, JEHO ÚČEL A ÚVAHY O MANŽELECKÉM ŠTĚSTÍ	15
1.2 RODINA - ZÁKLAD SPOLEČNOSTI	20
1.3 HISTORICKÉ ZMĚNY RODINY	25
1.4 ZÁKLADNÍ FUNKCE RODINY	26
1.5 VÝCHOVA A VÝCHOVNÝ VLIV RODINY	30
1.6 KŘESŤANSKÁ VÝCHOVA V RODINĚ	37
Literatura k 1. kapitole	44
2. MATEŘSKÁ ŠKOLA — SOCIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ ZAŘÍZENÍ	47
2.1 POSLÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI	47
2.2 VÝZNAM MATEŘSKÉ ŠKOLY PRO ROZVOJ DÍTĚTE	55
2.3 CÍLE A ÚKOLY MATEŘSKÉ ŠKOLY	57
2.4 KŘESŤANSKÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA A JEJÍ POSLÁNÍ	60
2.4.1 Křesťanská výchova jako součást všeobecné výchovy	60
2.4.2 Křesťanská výchova jako nabídka církve	61
2.4.3 Osobní profil učitelky mateřské školy:	63
I. Eticky zdůvodněné pochopení smyslu svého povolání	64

II. Světová orientovanost	65
III. Připravenost neustále se vzdělávat	65
2.5 JEDNOTA VÝCHOVY A VZDĚLÁNÍ	
V MATEŘSKÉ ŠKOLE	66
2.5.1 Rozdílnost v názorech na výchovu a vzdělání v mateřské škole	66
2.5.2 Osvětlení pojmu výchova a vzdělání	68
2.5.3 Zdůvodnění jednoty obou procesů v mateřské škole	69
2.5.4 Prostředky výchovy a vzdělání	70
2.6 TRANSFORMACE MATEŘSKÝCH ŠKOL	72
2.6.1 Mateřská škola dříve a dnes	72
2.6.2 Osobitý charakter mateřských škol	74
2.6.3 Typy mateřských škol — rozdělení na základě: I. organizace	75
II. zřizovatelů	77
III. koncepce	78
2.7 MATEŘSKÁ ŠKOL A JAKO ORGANIZOVANÁ INSTITUCE	81
2.8 SOCIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ ZNAKY DNEŠNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	85
2.8.1 Charakteristika pojmu sociální pedagogiky ...	85
2.8.2 Sociálně pedagogické znaky dnešní mateřské školy	86
Literatura k 2. kapitole	88
3. NETRADIČNÍ NEBOLI ALTERNATIVNÍ SMĚRY	91
3.1 SÍŤ KŘESŤANSKÝCH ŠKOL	94
3.2 METODA MARIE MONTESSORIOVÉ	97
3.2.1 Východisko pedagogiky M. Montessoriové ...	97
3.2.2 Didaktický materiál M. Montessoriové	98
3.2.3 Fenomen koncentrace a význam hry jednotlivce v pedagogice M. Montessoriové ..	100
3.2.4 Stěžejní myšlenky výchovy M. Montessoriové	102
3.2.5 Náboženská výchova M. Montessoriové	103
3.2.6 Ohlas pedagogického odkazu M. Montessoriové	106
3.3 WALDORFSKÉ ŠKOLSTVÍ	107
3.3.1 Duchovní pozadí waldorfského školství	107
3.3.2 Aplikace antroposofického obrazu člověka do waldorfské pedagogiky	109
3.3.3 Vznik waldorfské školy	109

3.3.4 Rozvoj dítěte a jeho výchova a vyučování ve waldorfské škole	110
3.3.5 Profil waldorfského učitele	112
3.3.6 Vyučování náboženství na waldorfských školách	113
3.3.7 Waldorfská pedagogika a křesťanství	114
3.3.8 Nutnost znalosti zvláštností waldorfské školy s jejich konsekvenscemi	115
3.3.9 Ohlas waldorfského hnutí v Německu a u nás	117
3.4 INTEGRACE ZDRAVÝCH A POSTIŽENÝCH DĚtí	119
3.4.1 Nejnovější poznatky speciální pedagogiky a specifika postižení	119
3.4.2 Co je integrace	120
3.4.3 Integrace postižených dětí a pedagogické zásady integračních mateřských škol	122
3.4.4 Důvody pro integraci a její cíle	124
3.4.5 Různé formy integrace	125
3.4.6 Zásady, které je nutno při integraci dodržovat, a předpoklady integračního rozvoje	127
3.4.7 Výchovně vzdělávací práce v integrační skupině	129
3.4.8 Integrační práce — práce vychovatele na sobě samém	132
3.4.9 Principy společné výchovy	133
3.4.10 Organizační předpoklady integrace u nás	134
3.5 VYUČOVÁNÍ CIZÍCH JAZYKŮ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	135
3.5.1 Současná tendence výuky cizích jazyků v našich mateřských školách	135
3.5.2 Dosavadní zkušenosti z vyučování cizích jazyků v mateřských školách u nás	138
3.5.3 Zásady, kterými by se mateřské školy měly při vyučování cizích jazyků řídit	139
Literatura k 3. kapitole	143
4. PŘECHOD DÍTĚTE Z RODINY DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	146
4.1 ÚVODNÍ ÚVAHY K PŘECHODU DÍTĚTE Z RODINY DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	146

4.2 STĚŽEJNÍ PRINCIPY PROBLEMATIKY	
PŘECHODU DĚTÍ Z RODINY	
DO MATEŘSKÉ ŠKOLY:	149
a) Potřeba osvojit si určité životní praktiky, důležité k zvládnutí přechodu	150
b) Charakteristika různosti struktur obou základních socializačních institucí — rodiny a mateřské školy	151
c) Rozdílná interpretace chování dítěte	155
4.3 NUTNOST PŘÍPRAVY VŠECH ZÚČASTNĚNÝCH	
NA PŘECHODNOU SITUACI	155
I. K situaci nových dětí	156
II. K situaci skupiny dětí	159
III. K situaci učitelky	160
IV. K situaci rodičů	160
4.4 ZRALOST DÍTĚTE KE VSTUPU DO	
MATEŘSKÉ ŠKOLY	162
4.5 STRACH DÍTĚTE Z ODLOUČENÍ	171
4.6 ZÁSADY, KTERÝMI SE MÁ UČITELKA PŘI	
PŘECHODU DĚTÍ Z RODINY DO MATEŘSKÉ	
ŠKOLY ŘÍDIT	173
4.7 PRAKTICKÉ PŘÍKLADY MOŽNOSTÍ	
USNADŇUJÍCÍCH PŘECHOD DÍTĚTE	
Z RODINY DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	174
4.7.1 Vyzdvednutí přihlášky	174
4.7.2 Přijímací pohovor	175
4.7.3 Úvodní schůzka rodičovského sdružení	178
4.7.4 Kontaktní návštěva v mateřské škole	180
4.7.5 Třídní schůzka	183
4.7.6 Úvodní rozhovor	186
4.7.7 Příprava skupiny	188
4.8 FÁZE „ZVÝKÁNÍ SI“	189
4.9 ZÁVĚREČNÉ ÚVAHY K PROBLEMATICE	
PŘECHODU DÍTĚTE Z RODINY	
DO MATEŘSKÉ ŠKOLY	191
Literatura k 4. kapitole	193
PŘÍLOHY	197
SEZNAM PŘÍLOH	222
SEZNAM LITERATURY	223
Několik slov o autorce	231